

PROTEST & POESI

— DEN NYE STIL I POPPEN

De tre folkesangere, eller digtere, der sætter musik til vers, som de foretrækker at blive kaldt, har gjort social og menneskelig protest, og de har gjort enkel, men moderne og ubanal poesi til en ny del af den populære musik.

Som så mange andre folkesangere (i mangel af bedre betegnelse) — og for den sags skyld også de bedste beatgrupper, er de engagerede i, hvad der sker omkring dem, og kommenterer det, med hver sin holdning, hver sin livsindstilling, i deres sange, der rækker fra hårde angreb på krigsmagerne, f. eks. i Bob Dylans „Masters of War” over Joan Baez almengørelse af gammel engelsk og amerikansk folkepoesi til den unge englænder Donovans mere lyriske kærlighedsballader.

Hvorfor en folkesangsrenaissance netop nu, hvorfor samme popularitet for den som for beatmusikken? Er der nogen sammenhæng?

Ja, der er en sammenhæng, og den indskrænker sig ikke blot til at være et spørgsmål om, at Beatles, Rolling Stones og Animals har bakket f. eks. Bob Dylan fantastisk op i England, og været med til at skabe hans fantastiske popularitet derovre. Den er heller ikke blot et spørgsmål om, at Bob Dylan regner Beatles John Lennon som en af sine nærmeste venner, og som en af de mest spændende songwriters i dag. Forbindelsen er langt nærmere og mere direkte.

At der er plads — god plads — til folk som Dylan, Donovan og Baez, at de er lige så populære som de store beatkoryfæer, hænger sammen med den revolution i pop-verdenen, som de store beatkoryfæer selv har skabt ved deres frækhed, deres intelligens, deres foragt for alle klicheer, al borgerlighed, al lummersentimentalitet, al nemhed.

Det vil selvfølgelig være svært for de mere ensporede kulturpuritanere at acceptere dette, fordi succes og popularitet i sig selv for dem er ensbetydende med dårlig smag.

Beatgennembruddet har vist, at det er muligt for en populær underholder at regne med, at hans publikum ikke er åndssvagt. Den har også vist, at ungdommen har brug for mening, men ikke vil påduttes budskaber. At den har brug for hjælp til at frigøre sig for den spændetrøje af normalitet og ensretning, som det moderne samfund påtvinger sine borgere. Beatmusikken var et opgør, slet og ret.

Et musikalsk opgør med mening. Folkemusikken er det samme. Derfor kan den akcepteres sammen med beatmusikken — og derfor vil den ikke udkonkurrere denne, men udvikle sig side om side med den. Der er plads til begge former for oprør, det mere umiddelbare, larmende, og det mere stilfærdige, tanke-mæssige.

Hvem er de tre vandrere, Dylan, Donovan og Baez? Den bedste præsentation af sig selv og det, de står for, har de nok givet i egne udtalelser:

Dylan: — Jeg laver ikke sange med budskab. Jeg overfører blot mine tanker til musik. Mine sange er mig, de taler til mig selv. Måske er det egoistisk, men sådan er det. Den eneste, jeg har ansvar over for, er mig selv. Hvis folk kan li' mig — udmærket. Hvis ikke, så foretager jeg mig noget andet. Sangene er billeder af, hvad jeg ser, glimt af ting — livet måske.

En masse mennesker siger, at man kun hører på mig, fordi det er „inde” at gøre det. Jeg tror ikke på det. Jeg tror ikke mit engelske publikum er idioter.

Folk angriber mig, fordi jeg har succes med mine plader. Det kan man ikke have, hvis man er en ærlig kunstner, siger de. Dem om det. Jeg forbeholder mig bare ret til at være uenig med dem. Pop — en masse af den er fantastisk god musik. Hvad er det, disse folk er ude på? Hader de popmusik, eller hvad? Jeg gør det ikke.

Folk tror, jeg er politisk sanger, blot fordi jeg kommenterer politiske og menneskelige situationer. Vråvl. Mine sange — også de af mine sange, som protesterer mod uretfærdighed og udnyttelse — handler om kærlighed — kærlighed til livet — ikke om politik ...

Joan Baez — Dylans nære veninde: — Jeg er måske mere politiker end kunstner, ihvertfald ved jeg, at hvis mine politiske interesser nogensinde kommer i konflikt med det, jeg synger, så holder jeg op.

Det, jeg holder af i folkesangen, er den

enkelhed, dens ærlighed. Men jeg er ikke fanatiker. Jeg elsker beat og rock, men kan ikke fordrage den fise-fornemme mellemvare. Salonkunst af alle arter interesserer mig ikke. Jeg vil have det råt og usentimentalt.

Donovan er blevet hårdt angrebet for at kopiere Bob Dylan. Han siger: — Alt dette her om, at jeg kopierer Dylan er simpelthen ikke sandt. Jeg er den, jeg er. Dylan og jeg er begge kendte, og hvis vi kan hjælpe hinanden, så er det udmærket. Der er plads til os begge to.

Jeg tackler ikke problemer på samme måde som Dylan. Jeg ser på det på denne måde: Der er folk i midten af en cirkel, som er usikre, og hvis sind stadig er modtageligt. Så er der folk omkring dem, hvis sind er lukket. Og så er der Dylan og mig og nogle få andre uden for cirklen, som prøver på at nå ind til dem i midten igennem dem udenom. Dylan skriver om bestemte ting, som chokerer og er lette at opfatte. Jeg skriver om skønhed.

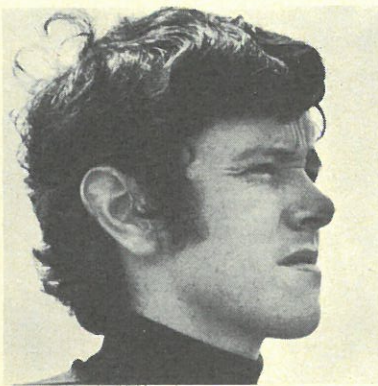
Der er en slags budskab i skønhed. Hvis græsset er grønt, velslået, blomsterne står smukt, så er det et skønt sted. Men hvis nogen er slået ned, og der løber blod ned over græsplænen, så er det ikke længere smukt. Hvor der er skønhed, findes intet ondt, ingen korruperende indflydelse. Hvis vi omgiver os med skønhed, holder vi det onde væk.

Donovan er blevet kørt hårdt op rent publicitymæssigt, og er lidt bange for, at ballonen vil revne en dag. Han siger:

— Jeg må se at komme over dette her med at være idol. Det var en udmærket måde at få et publikum på, men nu må jeg se at komme ned på jorden igen og prøve på at holde på det publikum.

Jeg må se at komme væk fra det med at være idol, for jeg er en af folket, ikke over det. Jeg tror, at ethvert menneske er Gud i sig selv, men han skal ikke være en gud for andre.

Sådan er lidt af sandheden om tre af poppens mest kontroversielle og efterspurgte stjerner for tiden.

DONOVAN

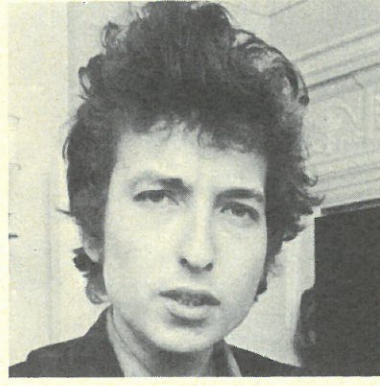
Donovan: Rigtigt navn: Donovan Philip Leicht, født 5. maj 1946, beskriver sin oprindelse som „arbejderklasse” i Glasgow. Opdaget i 1964 af Peter Eden på en lille pub i syd-England. Gennembrud i foråret 1965 i Ready Steady Go. Plader: Singlen Catch the Wind, LP'en What's bin hid and what's bin did.

JOAN BAEZ

Joan Baez: Født i januar 1941 af irsk-meksikanske forældre, har rejst næsten hele sin barndom med faderen, der er videnskabsmand.

Debuterede i 1959 på Folk Festival at Newport. Derefter stort gennembrud med pladen The Beat of Joan Baez. Øvrige LP'er: Joan Baez I-II, Joan Baez in concert I-II, Joan Baez vol. V.

BOB DYLAN

Bob Dylan: Født 24 maj 1941. Indspillede første LP — „Bob Dylan” i 1961. Regner Charlie Chaplin og Woody Guthrie som sine største inspirationer. Ligger i dag i 50.000 kr. pr. koncert-klassen. Plader: Bob Dylan, The Freewheelin' Bob Dylan, The Times They Are A' changin', Another side of Bob Dylan, Bringin' it all back home.